

Article opinió - Nel Martí - “Tanatos”

Tànatos

(o legislar sobre la dignitat humana en els darrers moments de la vida)

Parlar de la mort significa parlar de l'experiència de la vida quan aquesta s'acaba. La mort no és, diu Sèneca. La mort no és la presència de res nou, sinó l'absència de vida. Però existeix l'experiència i la sapiència vital de la mort, de la pròpia i de la dels altres. I d'aquest saber-se mortal neixen pulsions de vida (Eros) i pulsions de mort (Tànatos), forces de sentit i forces de sense-sentit.

La mort, o la finitud humana

L'home sap que és un ésser mortal, finit, temporal, circumstancial. L'experiència de la mort és una experiència transcendental de l'home, perquè amb l'experiència del límit hi ha associada la vivència de la pregunta pel sentit. L'home és capaç de demanar-se per allò que no és (que no és visible, que no és palpable), i transcendir la simple presència en el món. La pregunta pel sentit de la vida no és una pregunta per ser contestada. La resposta és la mateixa pregunta.

Algunes religions-doctrina han comès l'error de centrar tot el seu interès en la resposta i no en la pregunta. Les respostes són culturals, contextuals, doctrinàries, dogmàtiques. La pregunta, en canvi, és transcultural, universal, transcendental, espiritual.

Dolor, dol

Vivim lligats al món, com no pot ser d'altra manera. Lligats a la gent i a les coses del nostre entorn. Ens lliguen les relacions humanes quotidianes, les converses, les vivències... l'amistat, l'amor. Són lligams immaterials, però imprescindibles per a una vida amb sentit. Quan es romp un d'aquests lligams, quan la mort es fa present en la pèrdua d'una vida, només hi cap el dolor. Temps de dolor, dol.

Mort digna

Sèneca deia també que la mort pot ser un alliberament quan la vida és una condemna per a l'home. Ho deia per defensar la pràctica de l'eutanàsia, vigent a la seva època. En canvi, avui i aquí, en la societat i l'era dels drets humans, s'obliga a viure aquelles persones que, estant en plenes facultats, en un estat agònic i terminal, demanen que se les faciliti una mort digna. Algunes religions-doctrina –la catòlica, en el nostre cas- han fet del sofriment i l'horror un mèrit purificador que l'Estat, fins no fa massa (Llei 3/2021, del 24 de març), ha avalat i imposat a tota la ciutadania. Si algú vol morir sense tractament paliatiu i amb intervencions que perllonguin una malaltia incurable i terminal, ho ha de poder fer.

Morir en vida

Quan el sofriment humà és immens un té la sensació que mor en vida. Que tot i estar viu (amb les constants vitals estables), hi ha molta no-vida (hi ha molta vida no viscuda dignament). Molta vida innecessària, inútil, prescindible, evitable. Molta no-vida és morir en vida.